

TARİH: 05.06.2026

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ
ذَلِكَ قَوَامًا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
كُلُوا وَاشْرَبُوا وَابْسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا
مَخِيلَةٍ

ŞEYTANIN TUZAĞI: İSRAF

Muhterem Müslümanlar!

Bir gün Peygamberimiz (s.a.s), ashabından Sa'd b. Ebî Vakkas'ın (r.a.) abdest aldığını gördü. Sa'd (r.a.), suyun akışını oldukça cömertçe kullanıyordu. Efendimiz (s.a.s) onu görünce, “Bu ne israf!” diye ikaz etti. Sa'd (r.a.) şaşkınlıkla, “Abdestte de mi israf olur?” diye sorunca, Peygamberimiz (s.a.s) o meşhur cevabını verdi: **“Evet, akan bir nehrin kenarında olsan bile israf etme!”**¹ Bu kutlu uyarı, hayatımızın her alanında tüketim alışkanlıklarımızı gözden geçirmemiz için bizlere bir pusula niteliğindedir.

Değerli Kardeşlerim!

İsraf, sahip olduğumuz nimet ve imkânları ölçsüzce kullanmaktır. Aynı zamanda onları hiç tükenmeyecekmiş gibi bilinçsizce harcamaktır. İsraf, Allah Teâlâ'nın bahsettiği nimetlere karşı bir nankörlüktür. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.), Allah'ın bizlere bahsettiği nimetlerin kıymetini bilmiş ve ashabına her fırsatta bunu hatırlatmıştır. O, bollukta da darlıkta da sahip olduğumuz nimetleri ölçülü kullanmayı öğretmiştir. **“Onlar, sarf ettikleri zaman ne israf ederler ne de cimrilik, ikisi arasında orta bir yol tutarlar.”**² ayetini bizzat kendi hayatında uygulamış ve israftan sakındırmıştır. Bizler, israfın sadece sofralarda yapıldığını zannediyoruz. Oysa israf çok kapsamlı bir kavramdır. Bu nedenle israfı yalnızca yiyecek ve içeceklerle sınırlı düşünmemek gerekir.

Mesela: Şu kısacık ömrümüzün dünya ve âhiretimize faydası olmayan boş işlerle heba edilmesi, zamanın israfıdır. Zararlı alışkanlıklarla zihnin ve beden tehlikeye atılması, sağlığın israfıdır. Sahip olduğumuz ilmi ve tecrübeyi insanlığın hayrına kullanmamak, bilginin israfıdır. Gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmamak ise yaşadığımız kâinatın israfıdır.

Kıymetli Müminler!

Üzülerek belirtelim ki; günümüz tam anlamıyla bir tüketim çılgınlığı çağına dönüştü. Savurganlık hayatımızın hemen her anını kuşatmış durumda. Maalesef insanlık, ihtiyacından fazlasını tüketmeye, sahip olduğu değerleri hoyratça harcamaya teşvik ediliyor. Oysa dünyanın bir ucunda bir dilim ekmeğe veya bir yudum suya muhtaç insanlar varken, diğer ucunda sofraların, üretimin ve emeğin israf edilmesi büyük bir vicdani yaradır. Bizler sadece ekmeğimizi değil; alın terimizi, servetimizi ve en önemlisi geleceğimizi heba ediyoruz. Peygamberimizin (s.a.s) asırlar önce yaptığı o uyarıyı bugün kendi hayatımıza uyarlamalıyız. Özellikle dünyanın ekonomik zorluklardan geçtiği, enerji ve gıda kaynaklarının değer kazandığı şu günlerde, evimizden sokağımıza kadar her alanda daha duyarlı ve tasarruflu olmamız bir zorunluluktur.

Aziz Kardeşlerim!

“Yiyiniz, içiniz, fakat israf etmeyiniz; çünkü Allah israf edenleri sevmez.”³ ayeti gereğince, Allah'ın bize verdiği her nimetin değerini bilelim. Bu nimetleri asla israf etmeyelim. Her nimetin bir imtihan vesilesi olduğunu unutmayalım. Aynı zamanda onların bize emanet edildiğini de hatırimızdan çıkarmayalım. Her işimizde insaf, dengeli ve tutarlı davranalım. **“Kibre kapılmadan ve israfa kaçmadan yiyiniz, içiniz, giyininiz ve sadaka veriniz.”**⁴ buyuran Yüce Peygamberimize kulak verelim. Yeme içmemizde, giyim kuşamımızda ve harcamalarımızda ihtiyaç fazlasından kaçınalım. Lükse ve gösterişe yönelmeyelim. Savurganlığın kişiyi zamanla iflasa sürüklediğini unutmayalım. Rabbimiz, bizleri nimetlerinin kıymetini bilen, israftan uzak duran ve rızana uygun yaşayan kullarından eylesin. Âmin

Hollanda Diyanet Vakfı

1 İbn Mâce, Tahâret, 48
2 Furkan, 67

3 Araf, 31
4 Buhârî, Libâs, 1